

Karar Tarihi	Toplantı Sayısı	Karar Sayısı
02.04.2024	01	2024/01

02 Nisan 2024 tarihinde Prof.Dr.Şükrü Hakan KALEAĞASI başkanlığında Fakülte Öz değerlendirme Kurulu aşağıdaki gündemleri görüşmek üzere, saat 11.00'de Dekanlık Toplantı salonunda toplanılmıştır.

GÜNDEM :

Fakültemiz 2018 yılında UTEAK tarafından 6 yıllığına akredite edilmiştir. Fakültemiz akreditasyon süresi 2025 yılının ocak ayında dolmaktadır. Ölçme ve Değerlendirme komisyonu olarak yeniden akredite olabilmemiz adına Öz değerlendirme raporunda yer alan 'Bölüm 3: Öğrencilerin Değerlendirilmesi' başlığında karşılanması gereken temel ve gelişim standartları komisyonumuzca incelenmiştir.

Temel standartlar ve ekleri arasında yer alan belirtke tabloları, biçimlendirici sınav uygulamaları, sınav sorularının öğrencilerle paylaşımı, portfolyo uygulamaları ve gelişim sınavlarına ilişkin konular toplantı gündemine alınmıştır.

Yapılan görüşmeler sonucunda;

Belirtke Tabloları: Güncellenen temel standartlar incelendiğinde T.S.3.1.2 maddesinde 'Ölçme değerlendirmede kullanılan yöntem ve ölçütler mutlaka; amaç ve öğrenim hedefleriyle uyumluluğu gösterilmiş ve geçerliği sağlanmış' ifadesi yer almaktadır. Bu maddeye yönelik talep edilen ekler arasında ise 'belirtke tabloları', 'sınav ve madde analizlerine ilişkin belgeler' ve 'değerlendirme matrisleri' bulunmaktadır.

Klinik öncesi dönem için soru bankamız hali hazırda belirtke tabloları üzerine inşa edilmiştir. Ancak sınav soruları ile öğrenim hedeflerinin eşleştirilmesi kısmında bazı eksiklikler bulunmaktadır. Bu eksikliklerin giderilmesi amacıyla dekanlığımızca görevlendirilen yazılım uzmanı ile ek bir yazılım modülü geliştirilmiştir. Belirtke tablolarının eksiksiz olarak hazırlanabilmesi adına öğretim üyelerimizin sınav soruları ile amaç öğrenim hedeflerini bu modül üzerinden eşleştirmeleri gerekmektedir. Geliştirilen modülün kullanımı ile ilgili klinik öncesi dönemde dersi bulunan öğretim üyelerimize eğitim çalıştay düzenlenmesi ve sınav soruları ile amaç öğrenim hedeflerinin eşleştirmelerinin sağlanması gerekmektedir. Klinik dönem sınavlarımız ise yönetmeliğimiz ve esaslarımız gereği stajı veren anabilim dallarımızın yetki ve sorumluluğunda yürütülmektedir. Tıp Eğitimi Anabilim Dalımız ve Ölçme ve Değerlendirme komisyonumuzca talep edilmesi halinde ilgili anabilim dallarına sınav sistemleri ile ilgili danışmanlık verilmektedir. Belirtke tablolarının ise klinik dönem stajları için de hazırlanması gerekmektedir. Klinik dönemde stajı bulunan anabilim dallarımız önceki dönemlerde UÇEP.exe yazılımı üzerinden amaç öğrenim hedeflerini tanımlamışlardır. Klinik dönem staj sınavları için belirtke tablolarının hazırlanabilmesi ve kapsam geçerlik indekslerinin hesaplanabilmesi adına klinik dönem staj sınavlarında yer alan sınav sorularının UÇEP.exe programına girilen amaç öğrenim hedefleri ile eşleştirilmesi gerekmektedir. Bu işlem için stajlarımıza yönelik örnek bir belirtke tablosu şablonu hazırlanmıştır. Ekte yer alan belirtke tablolarının klinik dönem stajlarında dersi bulunan anabilim dallarımızca uyarlamasının yapılarak doldurulmasının sağlanması, klinik dönemde yapılacak her staj sınavı için kapsam geçerlik indekslerinin hesaplanması ve birer örneğinin dekanlığımıza gönderilmesi gerekmektedir.

Biçimlendirici Sınav Uygulamaları (Formatif Sınav): Biçimlendirici sınav uygulamaları, ilgili dersin/stajın/konunun/ünitenin amaç öğrenim hedeflerinin ve kritik davranışlarının (eğitim/staj/ders/kurs/ünite vb. süresi sonunda öğrencinin kazanması gereken olmazsa olmaz bilgi, beceri ve tutum) kazanılma düzeylerinin belirlenmesi amacıyla yapılmakta ve öğrencilerin öğrenme eksiklikleri

ile öğrenmede güçlük çektikleri yerler saptanabilmekte ve böylece telafi dersleri, konu tekrarları, farklı eğitim materyalleri vb. kullanılarak bu eksiklikler giderilebilmektedir.

Ünite testleri, izleme testleri, konu tarama testleri, quizler, gelişim testleri, ünite bitiminde verilen yaprak testler, vb. testler bu amaçla yapılan sınavlara örnek olarak verilebilir.

Formatif değerlendirmede amaç, öğrencilerin öğrenme eksikliklerini ve yanlışlıklarını gidermektir bu nedenle not vermek birincil amaç değildir. Öğrencilere eksik/yetersiz/hatalı öğrenmeleri konusunda dönüt verilir ve öğrencilerin öğrenme eksikliklerinin giderilmesi amacıyla yönelik tedbirler alınır.

Formatif değerlendirme amaçlı yapılan sınavlar, Ulusal Tıp Eğitimi Akreditasyon Kurulunun akreditasyon temel standartları (sağlanması zorunlu olan standart) içinde de yer almaktadır.

Bu nedenle fakültemizde de gerek eğitim niteliğini arttırmak gerekse akreditasyon standartlarını karşılamak amacıyla klinik öncesi dönemden klinik döneme geçişte öğrencilerin mevcut öğrenme eksikliklerinin ve kalıcılığı sağlanamayan bilgi ve becerilerin saptanabilmesine yönelik her yıl (pandemi ve deprem döneminde yapılamamıştır) formatif değerlendirme amaçlı gelişim sınavları gerçekleştirilmektedir.

Formatif sınav bilincinin yerleşmesi ve gerek klinik öncesi dönemde gerekse klinik dönemdeki bütün derslere/stajlara yaygınlaştırılması adına ders/staj vermekte olan öğretim üyelerinden anlattıkları her dersin yeterli olabilecek son birkaç dakikasını anlatılan derse/işlenilen konuya/üniteye yönelik öğrenme eksikliklerinin saptanması ve giderilmesine yönelik faaliyetlere ayırması beklenmektedir. Bu faaliyetlere sunum slaytının son slaytına, hasta başı uygulamanın son birkaç dakikasına, vb. konu ile ilgili önemli bilgilerin sorgulandığı doğru yanlış yanıtlama tipinde yeteri kadar soru eklenerek ders/uygulama bitiminden önce öğrencilere sorulması ve öğrenme eksikliklerinin saptanarak kısaca konunun tekrar edilmesi örnek olarak verilebilir. Bu amaçla tıp Eğitimi Anabilim Dalımızca önceki dönemlerde formatif sınav amacıyla kullanılabilecek web 2.0 ölçme ve değerlendirme uygulamalarının (Kahoot, Socrative, vb.) tanıtıldığı toplantılar düzenlenmiştir. Talep edilmesi halinde bu toplantılar tekrarlanabilir. Bu hususta gerekli tedbirlerin alınarak ilgili uygulamaların sürekliliğin sağlanması gerekmektedir.

Sınav Sorularının Öğrencilerle Paylaşımı: Eğitimle bireylere kazandırılmaya çalışılan ve buna bağlı olarak da ölçülmesi gereken bilişsel davranışların hemen tamamı en alt düzeyden en üst düzeye hatırlama, anlama, uygulama, analiz etme, değerlendirme ve yaratma düzeyleri şeklinde sıralanmaktadır. Bu sıralama göz önünde bulundurulduğunda en basit davranış grubunun hatırlama düzeyinde yer aldığı ve düzeylerin hiyerarşiklik gösterdiği görülmektedir. Buradan alt düzey davranışlar kazanılmadan üst düzey davranışların kazanılmasının mümkün olmadığı, diğer ifadeyle bireylere bilginin basitçe akılda tutulduğu hatırlama (ezber) düzeyi kazandırılmadan anlama, uygulama, analiz etme, değerlendirme ve yaratma düzeylerinin kazandırılmasının olanaklı olmadığı söylenebilir. Bu nedenle eğitimde hatırlama düzeyinde bilginin kazanılması önemli bir basamaktır.

Ancak burada bilginin ulaşılması gereken bir amaç değil, daha üst düzeyde yer alan uygulama, analiz etme, değerlendirme ve yaratma düzeylerine ulaşmak için bir araç olduğu unutulmamalıdır. Bu nedenle bu davranışların yoklanmasında kullanılan testlerde de yalnızca bilgi (hatırlama düzeyi) ölçülmemelidir. Nitekim bu durum öğrencileri bilgiyi yalnızca ezberlemeye itecek bu da eğitimle ulaşılan davranışların ezber (hatırlama) düzeyinin ötesine geçememesine neden olacaktır. Buna ek olarak üst düzey (hatırlama düzeyinin üstündeki) bilişsel becerilerin ölçülmesinde kullanılacak maddelerin de (maddeye konu olgu, olay ya da durumların) cevaplayıcı için yeni olması gerekmektedir. Çünkü madde her ne kadar üst düzey davranışların yoklanması için hazırlanmış olsa da eğer bireyler madde ile daha önceden karşılaşmış ise ilgili maddenin yokladığı davranış yine ezber düzeyinin ötesine geçemeyecektir.

Bu durum eğitim programlarında sıklıkla sorun oluşturmaktadır. Nitekim bireylere eğitimle kazandırılmaya çalışılan davranışlara ilişkin konu alanları çoğunlukla sınırlı/sonludur. Buna ek olarak üst düzey davranışları ölçen maddeleri hazırlamak hatırlama düzeyinde madde hazırlamaya nazaran çok daha güçtür. Bu da eğitimcileri/kurumları sıklıkla önceki dönemlerde kullandıkları maddeleri belirli aralıklarla

yeniden kullanmaya itmektedir. Bu durum yeni öğrencilerin daha önceden kullanılan bu maddelere erişimlerinin olmaması durumunda muhtemelen bir sorun teşkil etmeyecektir. Ancak sınavlarda kullanılma ihtimali olan ya da kullanılacak maddelerin bir kısmının ya da tamamının daha önceden kullanılmış maddelerden oluşması ve bu maddelerin sınava girecek öğrencilerin ulaşabilecekleri bir yerde bulunması, ilgili maddeler her ne kadar üst düzey bilişsel becerileri ölçmek için geliştirilirse geliştirilsin, maddelere ulaşan öğrenciler için yine ezber düzeyinin ötesine geçememesine neden olabilir. Dahası bu durum maddelerin psikometrik özelliklerini, güvenilirliğini, ölçme ve karar geçerliğini, test puanlarının eşitlenmesi vb. süreçleri radikal biçimde etkileyebilir. Yapılan sınavların anlamını kaybetmesine neden olabilir.

Yapılan alanyazında incelemesinde ise konuyla ilgili oldukça sınırlı sayıda çalışmaya rastlanmıştır. Bu çalışmalar incelendiğinde hemen tamamının Öğrenci Seçme ve Yerleştirme Merkezi (ÖSYM-Türkiye), Educational Testing Service (ETS-USA), Medical Council of Canada (MCC-Canada) gibi profesyonel kurumlarca ulusal çapta gerçekleştirilen sınavlardan (USML, MCCEE, KPSS, TUS, vb.) elde edilen veriler üzerinde gerçekleştirildiği görülmüştür. Bu kurumların altyapı olanakları, çalışan personellerin uzmanlık alanları ve bu uzmanların sayıları düşünüldüğünde maddelerin ve anahtar cevapların yayınlanmasının getireceği yükü ilgili kurumların baş edebileceği düşünülmektedir. Diğer taraftan Üniversiteler, Fakülteler, Enstitüler gibi kurumların kendi içlerinde gerçekleştirdikleri daha küçük ölçekli sınavlarda (vize, final, bütünleme, vb.) ise durumun çok daha farklı olduğu düşünülmektedir.

Nitekim tıp eğitimi gibi konu alanının oldukça kapsamlı ve yoğun olduğu programlarda sınavlar, yatay ve dikey entegrasyonun sağlanabilmesinin bir gereği olarak çoğunlukla bütün derslerin bir bütün olarak yoklandığı kurul/komite sınavları şeklinde uygulanmaktadır. Diğer ifadeyle yapılan bir sınav o komitede yer alan bütün dersleri içermektedir ve konu alanı her ne kadar geniş ve kapsamlı olsa da ulusal çapta yapılan sınavların aksine (KPSS, ALES, USML, MCCEE, vb.) en nihayetinde sınırlıdır. Konu kapsamıyla sınırlı ve sonlu olan bu maddeler ise sürekli olarak yeni soru hazırlanmasını gerekli kılmaktadır. Madde yazarlarının nitelikli madde yazma konusunda yaşadıkları sıkıntılar ve mevcut iş yükü yoğunlukları ise madde yazarlarını daha önceki dönemlerde kullandıkları maddeleri yeniden kullanmaya ya da öğrenim hedeflerinden saptırıp daha ayrıntılı ve daha derinlikli kısımları sormaya itmektedir. Sorulmadık madde kalmadığında ise en nihayetinde tekrar en başa dönülmektedir.

Doğrudan insan sağlığı ve hayatına yönelik bilgi ve becerilerin kazandırılmaya çalışıldığı tıp eğitimi gibi programlarda sınavlarda kullanılan ve yeni sınavda da kullanılma olasılığı olan maddelerin ortada dolaşıyor olması ise öğrencileri asıl öğrenme kaynaklarından, derslere katılmaktan ve odak öğrenmelerden uzaklaştırabilmekte, öğrencileri soru biriktirme ve soru ezberlemeye yönltebilmektedir. Bu durum ise verilen öğretim hizmetinin ezber düzeyinin üzerine çıkamamasına neden olabilir.

Sonuç olarak sınavlarda kullanılan maddelerin ve anahtar cevapların yayınlanmasının ya da öğrencilerin sınavlarda çıkan maddeleri akıllarında tutabildikleri kadarıyla basılı hale getirip diğer öğrencilerin kullanımlarına sunmalarının verilen öğretim hizmetinin niteliğini olumsuz yönde etkileyeceği düşünülmektedir.

Diğer taraftan akreditasyon için gerekli temel standartlar incelendiğinde sınav sorularının öğrencilerle paylaşımının sağlandığına ilişkin belge temel standart ekleri arasında talep edilmektedir.

Bu nedenle sınavlarda kullanılan maddelerin ve anahtar cevapların yayınlanmasına ilişkin kararın dekanlığımızca verilmesinin uygun olacağı kanaatine varılmıştır.

Portfolyo Uygulamaları: Tıp eğitiminde portfolyolar, öğrencilerin klinik becerilerini, mesleki gelişimlerini ve deneyimlerini izlemeleri ve değerlendirmeleri için kullanılan, öğrencilerin tıp eğitimi süresince edindikleri bilgi, beceri ve deneyimlerin kaydedilmesine, gözden geçirilmesine ve

geliştirilmesine yardımcı olan araçlardır. Portfolyo uygulamaları öz değerlendirme raporunda yer alan temel standartlar ve ekleri arasında yer almakta olup klinik dönem stajlarında öğrencilerin tıp içi ve tıp dışı katılım gösterdikleri panellerin, akademik ve sosyal etkinliklerin, incelenen makalelerin, verilen seminerlerin, gerçekleştirdikleri klinik uygulamaların, vb. listelerinin/örneklerinin dosyalanması (portfolyo dosyası) bu dosyaların staj karneleri içine eklenmesi ve birer örneğinin dekanlığa gönderilmesi ilgili temel standardın karşılanması açısından gerekmektedir. Yukarıda yer alan önerilerin dekanlığa iletilmesi kararı alınmıştır.

Prof Dr.Şükrü Hakan KALEAĞASI
Başkan

ASLI GİBİDİR

İmza
Prof.Dr.Yusuf VAYISOĞLU
Üye

İmza
Prof Dr.Gülhan TEMEL
Üye

İmza
Doç Dr.Hüseyin SELVİ
Üye

İmza
Dr.Öğr.Üyesi Yücel UYSAL
Üye

İmza
Öğr.Gör.Asena Ayça ÖZDEMİR
Üye

İmza
Enstitü Sekreteri Fatma BOLAÇ
Üye

..... Anabilim Dalı Stajı Belirtke Tablosu Örneği

Taksonomik Düzey		Konu 1	Konu 2	Konu 3	Konu 4	Konu 5...
Bilişsel Alan	Hatırlama	Hedefler Sınav Soru Sayısı	Hedefler Sınav Soru Sayısı	Hedefler Sınav Soru Sayısı	Hedefler Sınav Soru Sayısı	Hedefler Sınav Soru Sayısı
	Anlama	Hedefler Sınav Soru Sayısı	Hedefler Sınav Soru Sayısı	Hedefler Sınav Soru Sayısı	Hedefler Sınav Soru Sayısı	Hedefler Sınav Soru Sayısı
	Uygulama	Hedefler Sınav Soru Sayısı	Hedefler Sınav Soru Sayısı	Hedefler Sınav Soru Sayısı	Hedefler Sınav Soru Sayısı	Hedefler Sınav Soru Sayısı
	Analiz	Hedefler Sınav Soru Sayısı	Hedefler Sınav Soru Sayısı	Hedefler Sınav Soru Sayısı	Hedefler Sınav Soru Sayısı	Hedefler Sınav Soru Sayısı
	Değerlendirme	Hedefler Sınav Soru Sayısı	Hedefler Sınav Soru Sayısı	Hedefler Sınav Soru Sayısı	Hedefler Sınav Soru Sayısı	Hedefler Sınav Soru Sayısı
	Yaratma	Hedefler Sınav Soru Sayısı	Hedefler Sınav Soru Sayısı	Hedefler Sınav Soru Sayısı	Hedefler Sınav Soru Sayısı	Hedefler Sınav Soru Sayısı
Duyuşsal Alan	Algılama	Hedefler	Hedefler	Hedefler	Hedefler	Hedefler
	Tepkide Bulunma/Yanıtlama	Hedefler	Hedefler	Hedefler	Hedefler	Hedefler
	Değer Verme	Hedefler	Hedefler	Hedefler	Hedefler	Hedefler
	Düzenleme	Hedefler	Hedefler	Hedefler	Hedefler	Hedefler
	Niteleme/Kişilik Haline Getirme	Hedefler	Hedefler	Hedefler	Hedefler	Hedefler
Psikomotor Alan	Algılama	Hedefler Sınav Soru Sayısı	Hedefler Sınav Soru Sayısı	Hedefler Sınav Soru Sayısı	Hedefler Sınav Soru Sayısı	Hedefler Sınav Soru Sayısı
	Kurulma/Hazırlık	Hedefler Sınav Soru Sayısı	Hedefler Sınav Soru Sayısı	Hedefler Sınav Soru Sayısı	Hedefler Sınav Soru Sayısı	Hedefler Sınav Soru Sayısı
	Kılavuzla Yapma	Hedefler Sınav Soru Sayısı	Hedefler Sınav Soru Sayısı	Hedefler Sınav Soru Sayısı	Hedefler Sınav Soru Sayısı	Hedefler Sınav Soru Sayısı
	Beceri Haline Getirme	Hedefler Sınav Soru Sayısı	Hedefler Sınav Soru Sayısı	Hedefler Sınav Soru Sayısı	Hedefler Sınav Soru Sayısı	Hedefler Sınav Soru Sayısı
	Uyum/Adaptasyon	Hedefler Sınav Soru Sayısı	Hedefler Sınav Soru Sayısı	Hedefler Sınav Soru Sayısı	Hedefler Sınav Soru Sayısı	Hedefler Sınav Soru Sayısı